

Risk- och sårbarhetsanalys 2011.

NÄSSJÖ KOMMUN

Vi skyddar och hjälper.

VETLANDA
KOMMUN

Innehåll.

Sammanfattande resultat	4
Om risk- och sårbarhetsanalysen	10
Begreppen trygghet och säkerhet	10
Kort om organisationen i Nässjö och Vetlanda	10
Riskspektrat från vardag till katastrof	11
Metod	13
Frekventa nödlägen	13
Kriser och extrema händelser	13
Frekventa nödlägen	14
Fallolyckor	14
Suicid	15
Trafikolyckor	16
Bränder	17
Drunkning	18
Våldsbrott	19
Stöldbrott	20
Skadegörelse	21
Kriser och extrema händelser	23
Elavbrott	23
Väderrelaterad störning	24
Teleavbrott	25
Datavirus	25
Brand i egen lokal	25
Vattenförorening	25
Hot mot egen personal	26
Pandemi	26
Framtida arbete	27
Bilaga A Källhänvisningar	29
Källor	29

Sammanfattande resultat

Varje år dör omkring 26 människor, cirka 700 blir inlagda på sjukhus, 6 200 brott anmäls och cirka 46 byggnader blir brandskadade i Nässjö och Vetlanda på grund av olika nödlägen. Ordet nödläge används i denna rapport istället för olycka/brand, kris, extraordinär händelse och brott. Med andra ord är det en betydande del av kommuninvånarna som på ett eller annat sätt drabbas av nödlägen varje år. Utöver de som direkt blir drabbade så påverkas många anhöriga och närstående. I Tabell 1 och 2 ges en sammanfattande bild av vilka olika vanligt förekommande nödlägen som inträffar i kommunerna.

De siffror som presenteras är bästa tillgängliga statistik och kommer från en mängd olika källor, detaljerade källhänvisningar finns i Bilaga A. Siffrorna för frekvens och konsekvens är medelvärden för de fem senaste åren som det finns tillgänglig statistik för. Detta förklarar varför vissa konsekvenser presenteras som 0,0. Det betyder att ingen har omkommit till följd av dessa nödlägen de senaste fem åren.

Tabell 1 Frekventa nödlägen i Nässjö kommun

Nödlägen	Frekvens per år	Konsekvens per år	Oro att drabbas ("ibland" eller oftare")	Trend frekvens	Jämfört med riket
Fallolyckor	277 slutenvårdade	7,8 döda 277 slutenvårdade ~80 miljoner kr	33%	oförändrad	
Suicid	40 slutenvårdade	5,3 döda 40 slutenvårdade ~28 miljoner kr	-	ökande	
Trafikolyckor med personskada	66	1,4 döda 61 slutenvårdade ~98 miljoner kr	66%	ökande	
Bränder, utvecklade	23	0,0 döda 4,0 slutenvårdade ~18 miljoner kr	47%	ökande	
Drunkning och tillbud	0,6	0,0 döda	18%	minskande	
Våldsbrott	240	0,4 döda 12,8 slutenvårdade	38%	ökande	
Stöldbrott	1485	~33 miljoner kr	56%	ökande	
Skadegörelse	378	~350 000 kr (enbart kommunens kostnad)	-	ökande	

Nässjö kommun ligger högt i jämförelse med riket när det kommer till fallolyckor. Det är fallolyckor tillsammans med suicid och trafikolyckor som orsakar flest dödsfall, sjukhusvistelser och leder till störst ekonomiska konsekvenser. Sex av åtta nödlägen har en ökande trend. Våldsbrott och skadegörelse har en ökande trend men ligger trots detta under riksnittet, som även det är ökande.

Tabell 2 Frekventa nödlägen i Vetlanda kommun

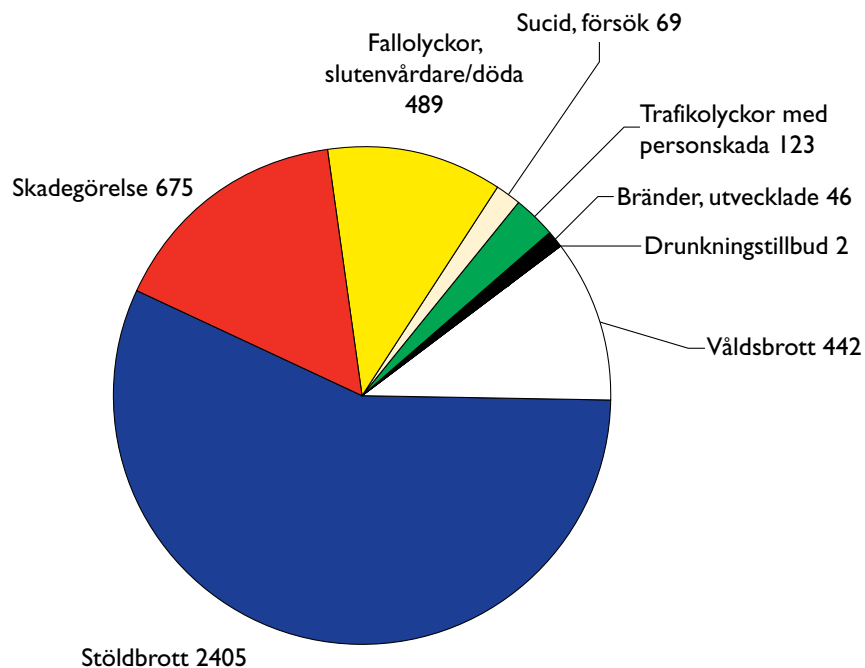
Nödlägen	Frekvens per år	Konsekvens per år	Oro att drabbas ("ibland" eller oftare")	Trend frekvens	Jämfört med riket
Fallolyckor	212 slutenvårdade	4,6 döda 212 slutenvårdade ~60 miljoner kr	33%	minskande	
Suicid	29 slutenvårdade	4,0 döda 29 slutenvårdade ~21 miljoner kr	-	ökande	
Trafikolyckor med personskada	57	2,0 döda 56 slutenvårdade ~90 miljoner kr	66%	ökande	
Bränder, utvecklade	23	0,0 döda 2,2 slutenvårdade ~16 miljoner kr	47%	oförändrad	
Drunkning och tillbud	0,8	0,0 döda	18%	minskande	
Våldsbrott	202	0,0 döda 9,2 slutenvårdade	38%	ökande	
Stöldbrott	920	~29 miljoner kr	56%	minskande	
Skadegörelse	297	~440 000 kr (enbart kommunens kostnad)	-	oförändrad	

Vetlanda kommun har historiskt legat högt i jämförelse med riket när det kommer till fallolyckor men de senaste årens minskande trend har medfört att det nu är lika vanligt med fallolyckor i Vetlanda som i övriga Sverige. Precis som i Nässjö är det fallolyckor tillsammans med suicid och trafikolyckor som orsakar flest dödsfall, sjukhusvistelser och leder till störst ekonomiska konsekvenser.

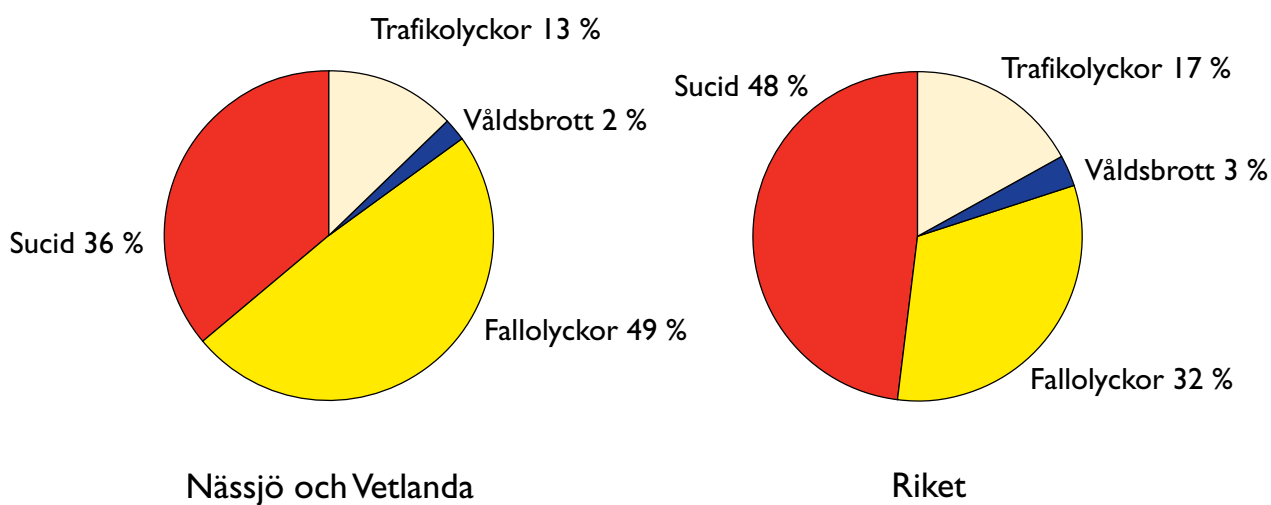
I Figur 1 Visas en jämförelse av de olika nödlägenas frekvens. Brotten står för cirka 80 procent av alla nödlägen. Konsekvenserna av brotten är lägre än för andra nödlägen men de bidrar trots det till en oro i samhället och därmed en minskad livskvalitet.

I Figur 2 jämförs de nödlägen som leder till dödsfall i Nässjö och Vetlanda med samma nödlägen i riket. I kommunerna är det en större andel suicidfall och mindre andel fallolyckor som leder till dödsfall än vad det är i riket.

Figur 1 Antal kända frekventa nödlägen per år i Nässjö och Vetlanda

Figur 2 De nödlägen som lett till dödsfall samt deras andel av det totala antalet dödsfall

De händelser som sker sällan men som har allvarliga konsekvenser har analyserats genom att förvaltningarna har bedömt vilka konsekvenser ett antal fiktiva scenarier skulle få för den egna verksamheten. Bedömningarna gjordes ursprungligen under åren 2004-2006 men har uppdaterats som en del i arbetet med detta års risk- och sårbarhetsanalys. Vid bedömningen användes en fyrgradig skala som, för tydlighetens skull, använder färger för att illustrera konsekvenserna.

Tabell 3 Förklaring till de färger som använts vid bedömning av sårbarheten hos förvaltningarna

Konsekvensnivå	Karaktär
Grön	Verksamheten kommer inte att drabbas av störningar - verksamheten kan upprätthållas
Grön	Verksamheten kommer att drabbas av mindre störningar - verksamheten kan upprätthållas
Gul	Verksamheten kommer att drabbas av kraftiga störningar - verksamheten kan hjälpligen upprätthållas
Röd	Verksamheten kommer att drabbas av sådana störningar och av sådan grad att den inte fungerar utan att åtgärder vidtas - verksamheten kan inte upprätthållas

I Nässjö är det scenarierna elavbrott, väderrelaterad störning och brand i egen lokal som resulterar i störst påverkan på kommunens verksamhet. Flera förvaltningar rapporterar att deras verksamhet skulle få kraftiga störningar och att de antingen endast hjälpligt kan upprätthålla verksamheten eller att verksamheten inte kan upprätthållas alls. I Vetlanda är det elavbrott, brand i egen lokal och hotsituation som skulle få störst påverkan på kommunens verksamhet. En sammanfattning av alla bedömningar finns i Tabell 4 och 5.

Tabell 4 Kriser och extrema händelser och deras konsekvenser för förvaltningarna i Nässjö

Förvaltning/bolag	Elavbrott	Väderrelaterad störning	Teleavbrott	Datavirus	Brand i egen lokal	Vattenförorening	Hotsituation
Räddningstjänsten	●	●	●	●	●	●	●
Höglandets IT			●	●			
Kommunledningskontoret	●	●	●	●	●	●	●
Kultur- och fritidsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Individ- och familjeomsorgsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Omsorgsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Miljö- och byggförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Tekniska serviceförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Barn- och utbildningsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Bostadsbolaget Linden	●						
Nässjö Affärsverk AB	●	●	●	●	●	●	●

Tabell 5 Kriser och extrema händelser och deras konsekvenser för förvaltningarna i Vetlanda

Förvaltning/bolag	Elavbrott	Väderrelaterad störning	Teleavbrott	Datavirus	Brand i egen lokal	Vattenförorening	Hotsituation
Räddningstjänsten	●	●	●	●	●	●	●
Höglandets IT	●	●	●	●	●	●	●
Kommunledningskontoret	●	●	●	●	●	●	●
Kultur- och fritidsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Vård- och omsorgsförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Socialförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Miljö- och byggförvaltningen	●	●	●	●	●	●	●
Tekniska kontoret	●	●	●	●	●	●	●
Barn- och utbildningsförvaltningen							
Vitalabostäder	●						
VETAB VA och Fjärrvärme	●	●	●	●			

Om risk- och sårbarhetsanalysen

Risk- och sårbarhetsanalysens syfte är att ge en övergripande bild av vilka olyckor, brott och händelser som sker eller skulle kunna ske i kommunen. Risk- och sårbarhetsanalysen kommer tillsammans med utvärderingen av det förra handlingsprogrammet att ligga till grund för nytt handlingsprogram för skydd och säkerhet. Handlingsprogrammet kommer att gälla för området Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt det nya krishanterings-systemet, reglerat i Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt för kommunens brottsförebyggande verksamhet.

Begreppen trygghet och säkerhet

Trygghet och säkerhet är grundkomponenter i det goda samhället. Begreppen kan sägas beskriva motsatsen till företeelser som vi som individer eller samhälle känner oss hotade av. Vi är oroliga för att vi själva eller våra anhöriga ska skadas, oavsett om skadan är oavsiktlig eller beror på en våldshandling. Viljan att skydda vår privata eller gemensamma egendom delas nog av de flesta. Om den privata bilen stjäls eller om skolan där barnen går vandaliseras eller brinner ner, leder det till försämrad livskvalitet – till minskad trygghet och säkerhet.

Begreppen trygghet och säkerhet är inte oproblematiska. De berör såväl subjektiva upplevelser som faktiska förhållanden. Att någon känner sig trygg behöver inte alls innebära att risken är liten eller att säkerheten är hög – eller tvärtom. Exempelvis är de som känner sig mest otrygga när det handlar om att bli utsatta för våldshandlingar – de äldre – den grupp som rent faktiskt är minst drabbad. Ibland kan åtgärder som vidtas för att öka säkerheten leda till minskad trygghet. Att installera metalldetektorer på en skola för att höja säkerheten kan leda till att eleverna istället känner minskad trygghet. Å andra sidan kan en trygghetskänsla som exempelvis beror på okunskap leda till bristande säkerhetsmedvetande. Trygghet och säkerhet är alltså förhållandevis abstrakta begrepp med komplexa inbördes samband.

Även om inte alla aktörer använder just begreppen trygghet och säkerhet för att beskriva sitt arbete har utvecklingen gått mot att kommuner, landsting och regioner mer och mer hanterar dessa frågor som en helhet och i ett sammanhang. En av orsakerna till detta är att man lokalt och regionalt upplever att trygghets- och säkerhetsarbetet bedrivs effektivare om det samordnas. De flesta skadehändelser eller yttringar för medborgarnas oro får på något sätt efterverkningar i kommunen. Att i samverkan med andra aktörer kunna hantera trygghets- och säkerhetsfrågor över hela ”hotskalan”, med såväl individperspektiv som samhällsperspektiv, är därför en central kommunal arbetsuppgift.

En trygg och säker kommun skulle alltså kunna beskrivas som en kommun där det sker få olyckor, där få brott begås, där kriser hanteras på ett bra sätt för att minimera störningar och där medborgare och politiker har ett säkerhetsmedvetande som i så stor utsträckning som möjligt grundar sig på faktiska förhållanden.

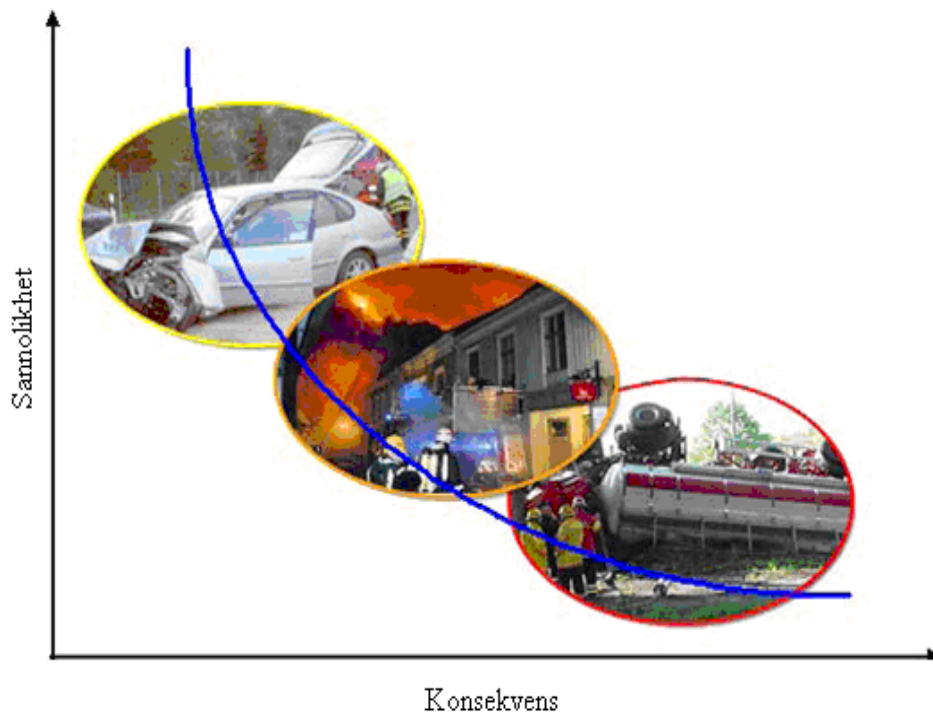
Kort om organisationen i Nässjö och Vetlanda

Kommunerna har ett säkerhetsansvar, dels i bedrivandet av den egna verksamheten, dels i samordningen av arbetet med skydd och säkerhet inom deras geografiska område. Kommunledningarna har det yttersta ansvaret för säkerhetsarbetet.

Säkerhetsområdet styrs av en samling överlappande lagstiftningar, försäkringskrav och kommunens egna ambitioner. Med införandet av Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt det nya krishanteringsystemet, reglerat i Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, har behovet av att samordna olika satsningar och områden inom kommunen med varandra ökat. Även det interna skyddet och kommunens brottsförebyggande arbete har klara kopplingar till varandra och de möjliga synergieffekterna är uppenbara. Sedan några år tillbaka samordnar räddningstjänsten, på kommunledningarnas uppdrag, arbetet med skydd och säkerhet i kommunerna.

Riskspektrat från vardag till katastrof

Vilka nödlägen som kan drabba kommunen kan givetvis inte förutsägas med exakthet. Dock vet vi att de vanliga händelserna i stort sett inträffar i samma utsträckning och med samma fördelning som föregående år. Sannolikheterna för att dessa händelser ska inträffa är relativt hög medan konsekvenserna för samhället är begränsade. Exempel på frekventa nödlägen är trafikolyckor, bränder och fallolyckor.

I andra ändan av riskspektrat finner vi händelser som är väldigt ovanliga men har desto större konsekvenser och då inte enbart konsekvenser för några drabbade individer utan för hela eller delar av samhället. Exempel på kriser och extrema händelser är vattenföroreningar likt de som inträffade i Östersund 2011 och allvarliga väderrelaterade händelser likt stormen Gudrun 2005.

När det gäller konsekvenser avseende befolkningens liv och hälsa så består det dominerande hotet av risken för en individ att råka ut för ett frekvent nödläge. Endast någon enstaka procent av befolkningen omkommer eller skadas allvarligt i samband med kriser och extrema händelser. Den helt dominerande skadebördan kommer från mer vardagliga händelser i framför allt hemmet, i skolan och barnomsorgen, på idrottsplatser, i trafiken och på arbetsplatsen. Icke desto mindre är det viktigt att inte bara se till individens skydd och säkerhet när det gäller nödlägen, utan även att värna om andra värden, det vill säga att upprätthålla samhällets funktionalitet, eftersom det inte finns någon skarp gräns mellan att å ena sidan värna om samhällets funktionalitet och å andra sidan värna om människors liv och hälsa.

Metod

Idag finns ingen bra statistisk metod för att väga samman både frekventa nödlägen och extraordinära händelser. Därför används en riskanalys för att utreda de frekventa händelserna medan en sårbarhetsanalys för att utreda kriser och extrema händelser.

Frekventa nödlägen

För frekventa nödlägen har de senaste årens utfall analyserats och utgör underlag för förväntat antal händelser även i framtiden. Även möjliga konsekvenser i form av skadade och omkomna personer samt ekonomiska skador har bedömts utifrån tidigare utfall.

Under varje nödlägeskategori presenteras ett diagram som innehåller incidensen, det vill säga hur många händelser som skett normerat efter befolkningsstorlek. Diagrammen innehåller incidens för Nässjö och Vetlanda samt värdet för riket. I de diagram där siffror från 2009 och 2010 inte finns redovisade saknas helt enkelt siffror i skrivandets stund. Framförallt gäller detta dödsorsaksregistret. Ibland upplevs siffrorna för kommunerna variera stort från år till år. Detta beror på att statistikunderlaget är litet.

För en del av händelsetyperna redovisas siffror på hur många som oroar sig för att råka ut för ett visst nödläge ”ibland” eller oftare.

Den statistik som redovisas i dokumentet är hämtad ur följande rapporter och system:

- STRADA, Transportstyrelsen
- IDA, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Enkätundersökningen trygghet och säkerhet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- NTU (Nationell trygghetsundersökning), Brottsförebyggande rådet (BRÅ)
- Brottsstatistiken, Brottsförebyggande rådet (BRÅ)
- Skadestatistik, Socialstyrelsen
- Uppgifter från Försäkringsförbundet, Svensk Handel och Transportnäringen om kostnader för stölder

Kriser och extrema händelser

Kommunernas förvaltningar genomförde en noggrann sårbarhetsanalys under åren 2004 till 2006 vilken har legat till grund för denna nya analys. För att säkerställa att bedömningarna som gjordes då inte har blivit inaktuella har representanter från respektive förvaltning gått igenom och vid behov ändrat i bedömningarna.

Frekventa nödlägen

Fallolyckor

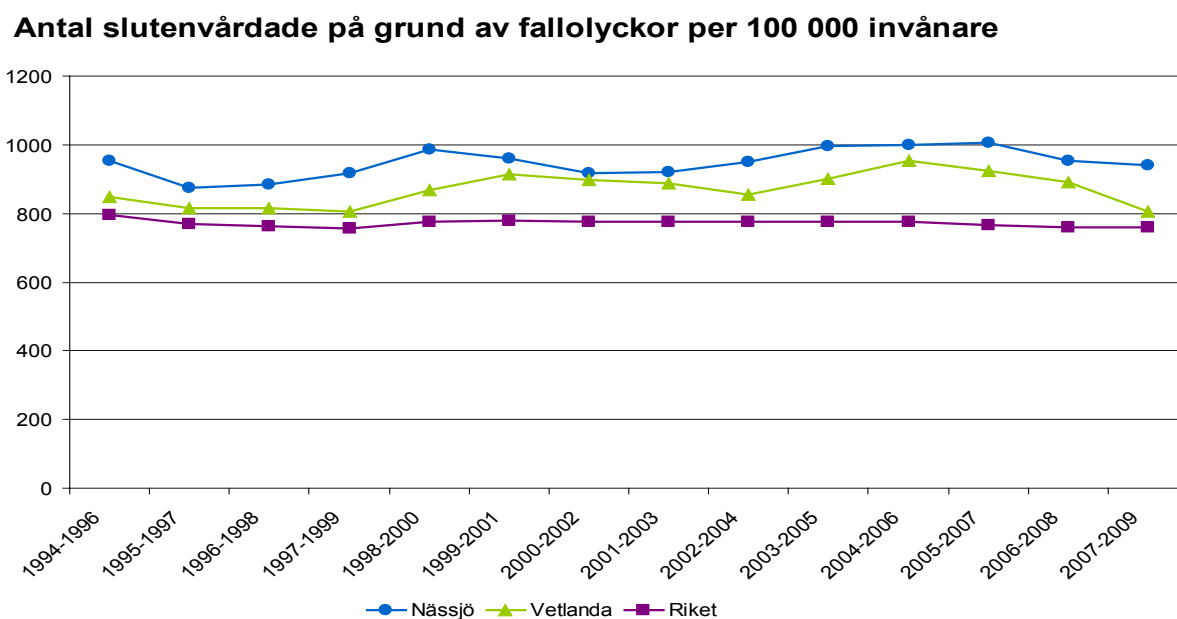
Fallolyckor är den vanligaste orsaken till skador i alla åldrar och inträffar oftast i egna bostaden, på gatan eller i en idrottsanläggning. Olyckstypen dominerar särskilt mycket hos äldre. Uppskattningar från MSB gör gällande att omkring 75 procent av dödsolyckor under oklara omständigheter orsakades av just fall vilket skulle betyda att det totalt sett egentligen handlar om många fler. Under åren 2007 till 2009 skadades i genomsnitt 489 personer per år i kommunerna så allvarligt i fallolyckor att de behövde vårdas på sjukhus.

Enligt skadestatistiken är fallolyckor bland äldre den enda typen av dödsfall till följd av olycka i Sverige som ökar i antal. Allt tyder på att trenden håller i sig och med en åldrande befolkning kommer kostnaden för sjukvården att öka. Fallolyckor är också den absolut vanligaste olyckstypen bland småbarn. Varje år tvingas cirka 5 procent av barnen i åldern 0–3 år att uppsöka en akutmottagning till följd av en fallolycka.

I statistiken för antalet omkomna personer till följd av fallolyckor finns ett värde som sticker ut. Det är året 2008 för Nässjö kommun där 17 personer uppges ha omkommit. Andra år redovisas värden mellan 3 och 8 omkomna. Ingen har kunnat förklara om detta rör sig om en slumpmässig avvikelse, fel i registreringen av statistiken eller om det var ett år med ovanligt halt väglag. Detta gör att Nässjös problematik med fallolyckor ser större ut än vad den är i den sammanfattning som presenteras i början av denna rapport.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 33 procent av kommuninvånarna för att drabbas av fallolycka ”ibland” eller oftare. Siffran för riket är 32 procent.

Figur 3 Antal slutenvårdade på grund av fallolyckor per 100 000 invånare

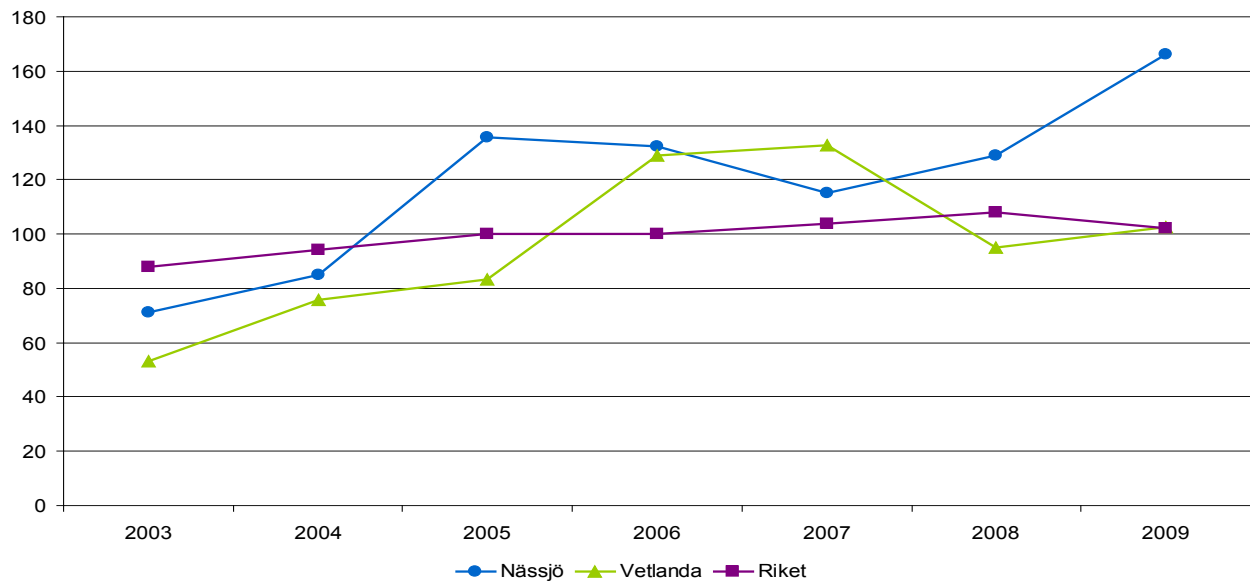

Suicid

Det är svårt att få fram säker statistik över hur många suicider (själv mord), eller suicidförsök, som inträffar. Många suicider och suicidförsök bokförs nämligen under andra orsaker, men uppskattningsvis ligger antalet fullbordade suicid i Nässjö och Vetlanda på ungefär 9 per år. Suicid är också den enskilt största nödlägeskategorin räknat i antalet förlorade levnadsår. Detta beror på att det ofta är unga människor som begår suicid. Suicidförsök är ungefär tio gånger vanligare än fullbordade suicid och försök är dubbelt så vanligt bland kvinnor som bland män. Däremot är fullbordade suicid dubbelt så vanligt bland män.

Figur 4 Antal suicidförsök som lett till slutenvård per 100 000 invånare

Suicidförsök per 100 000 invånare

Trafikolyckor

Trafiksituationen i kommunerna är att betrakta som normal för kommuntypen. Ett antal riksvägar och andra mindre vägar binder samman orterna. Sedan RV 31 utrustades med vajerräcke har de allvarliga olyckorna minskat längs sträckningen.

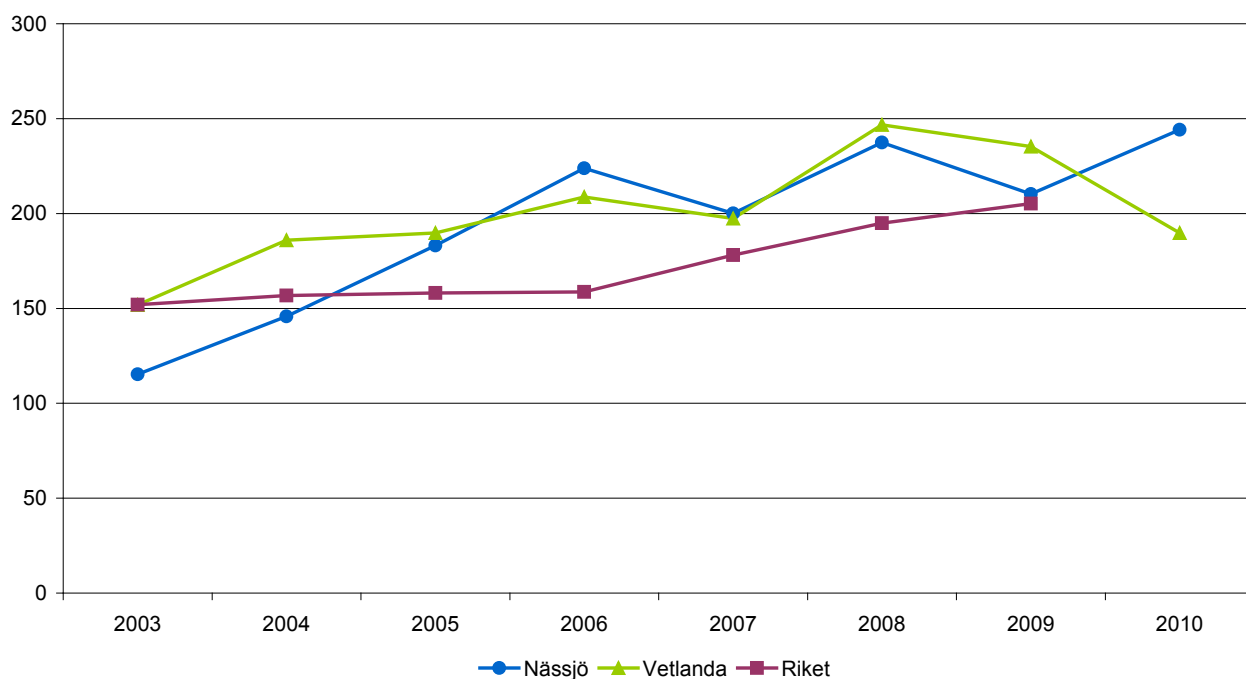
Enligt STRADA-systemet, i vilket polisen och sjukvården registrerar inträffade olyckor, är singelolyckor den vanligaste olyckstypen följt av olyckor med cyklister/mopeder/fotgängare, krockar i korsningar och kollisioner mellan cyklist/moped och motorfordon. Cirka dubbelt så många olyckor sker på det statliga vägnätet som i de kommunala. Lika många kvinnor som män skadas i trafikolyckor.

Nationell statistik över räddningsinsatser 2009 visar att var tredje insats med personbil inblandad skedde till vägar med en hastighetsbegränsning på 50 km/h. Insatserna till 70-vägar uppgick till 29 procent och 90-vägar till 21 procent. 30- och 110-vägar uppgick till åtta respektive elva procent.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 66 procent av kommuninvånarna för att drabbas av trafikolycka "ibland" eller oftare. Siffran för riket är 63 procent.

Figur 5 Antal trafikolyckor med personskador per 100 000 invånare

Trafikolyckor med personskador per 100 000 invånare

Bränder

Förväntat antal utvecklade bränder i kommunen är cirka 46 per år. Att en brand är utvecklad betyder att den är pågående då räddningstjänsten kommer fram till olycksplatsen. Om branden självslocknat eller någon annan släckt branden innan räddningstjänsten är på plats räknas den inte som utvecklad i denna rapport. Begreppet brand delas först och främst upp i brand i byggnad och brand ej i byggnad, som till exempel gräsbränder eller brand i papperskorgar. Vanligaste typen i Nässjö och Vetlanda är brand i byggnad där bostadsbränder dominerar.

En nationell trend visar att bostadsbränder ökar i antal. Risken att omkomma i en brand är också störst i den egna bostaden, men branden sprider sig sällan till andra villor eller lägenheter på grund av gällande byggregler. Glömska, misstag och små vardagliga fel är oftast det som ligger bakom bostadsbränder.

Antalet omkomna i bränder i kommunerna är jämfört med andra dödsorsaker låg. Bränder har dock en potential att skörda många liv på en och samma gång. Det skedde senast i Rinkeby 2009 då sju personer omkom vid en brand i ett flerfamiljshus.

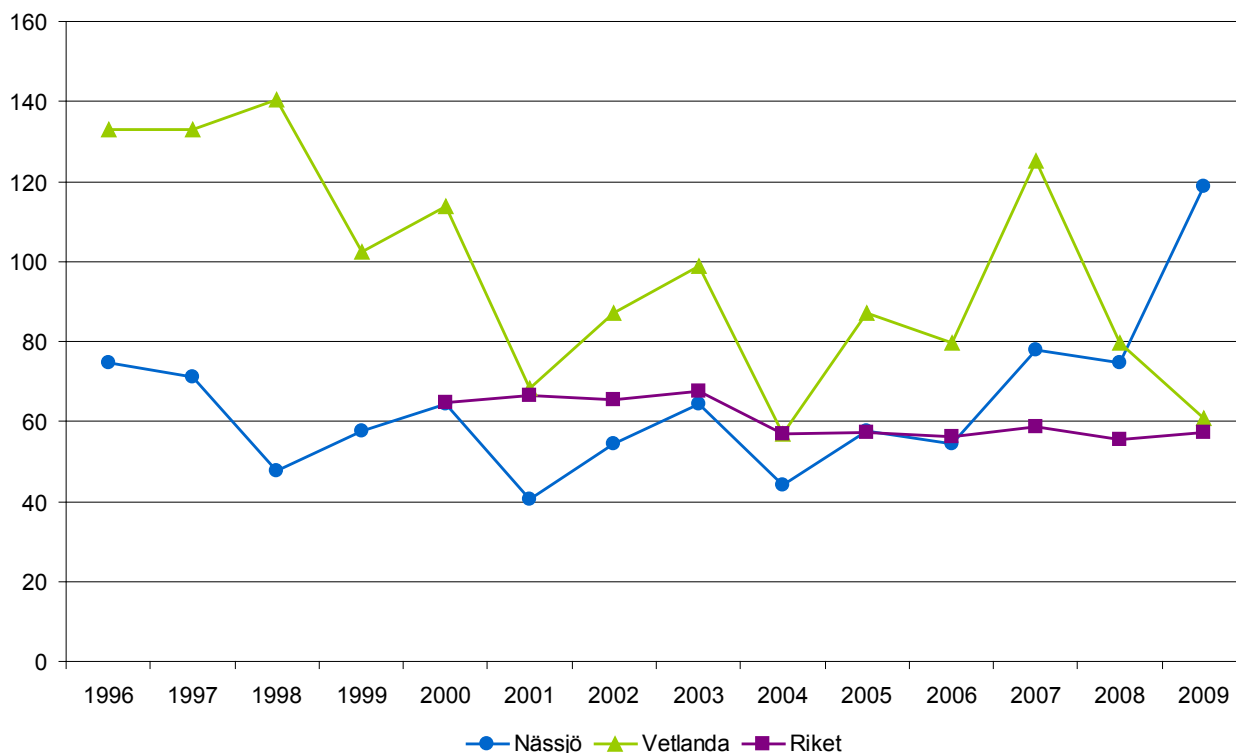
Bränder i skog och mark varierar kraftigt mellan åren och är helt avhängigt hur lång torrperiod det varit. Vid extrem torka kan risken för en mycket omfattande och svårsläckt brand i kommunernas stora skogsområden vara överhängande.

I diagrammet nedan ser vi att Nässjö som tidigare legat under rikssnittet har en ökande trend medan Vetlanda ligger relativt högt jämfört med riket men på en konstant nivå över tid.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 47 procent av kommuninvånarna för att drabbas av bränder "ibland" eller oftare. Siffran för riket är 44 procent.

Figur 6 Antal utvecklade bränder i byggnader per 100 000 invånare

Utvecklade bränder i byggnad per 100 000 invånare

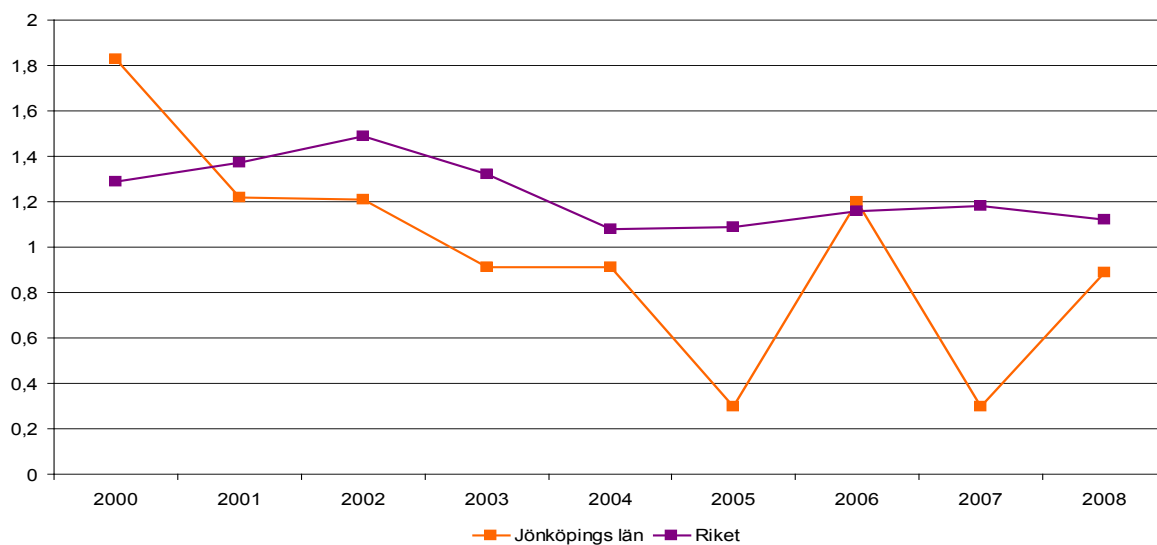
Drunkning

I Sverige drunknar i genomsnitt en människa var tredje dag. Drunkningsolyckorna delas upp i båtolucky, badolyckor, isolyckor och övriga drunkningsolyckor. Badolyckor ökar under fina somrar. 89 % av dem som drunknade under 2009 var män. 60 % av de omkomna var över 50 år. Drunkning är också den näst vanligaste dödsorsaken bland barn (efter trafikolyckor). I kommunerna finns många bad- och fiskesjöar samt ett antal badanläggningar, där drunkning utgör en risk för liv och hälsa. Räddningstjänsten i kommunen förväntas larmas till en till två drunkningsolyckor per år. Utöver drunkningsolyckor inträffar ett antal olyckor som rubriceras som sjöräddning, det kan till exempel vara fritidsbåtar i sjönöd.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 18 procent av kommuninvånarna för att drabbas av drunkningstillbud "ibland" eller oftare. Siffran för riket är 17 procent.

Figur 7 Antal döda genom drunkning per 100 000 invånare

Döda genom drunkning per 100 000 invånare

Statistikunderlaget är för litet för att siffror för Nässjö och Vetlanda ska kunna redovisas

Våldsbrott

Brottsstatistiken angående våld är starkt relaterat till alkoholanvändning. Brottsplatserna är i stor utsträckning sammankopplade till serveringsställen. Alkoholkonsumtion ökar generellt från år till år.

Våld i hemmiljö är brott med mörkertal. Antalet anmälda våldsbrott som begås inom relationer i hemmet är betydligt lägre än de som sker utomhus. Eftersom det är fler kvinnor som råkar ut för våld i hemmiljö och fler män utanför hemmet syns denna skillnad även vid studie ur ett genusperspektiv.

Antalet anmälda våldsbrott har en stadigt ökande trend i såväl riket som Nässjö och Vetlanda det senaste årtiondet. Antalet anmälda brott i nära relation har ökat kraftigt under den senaste tioårsperioden.

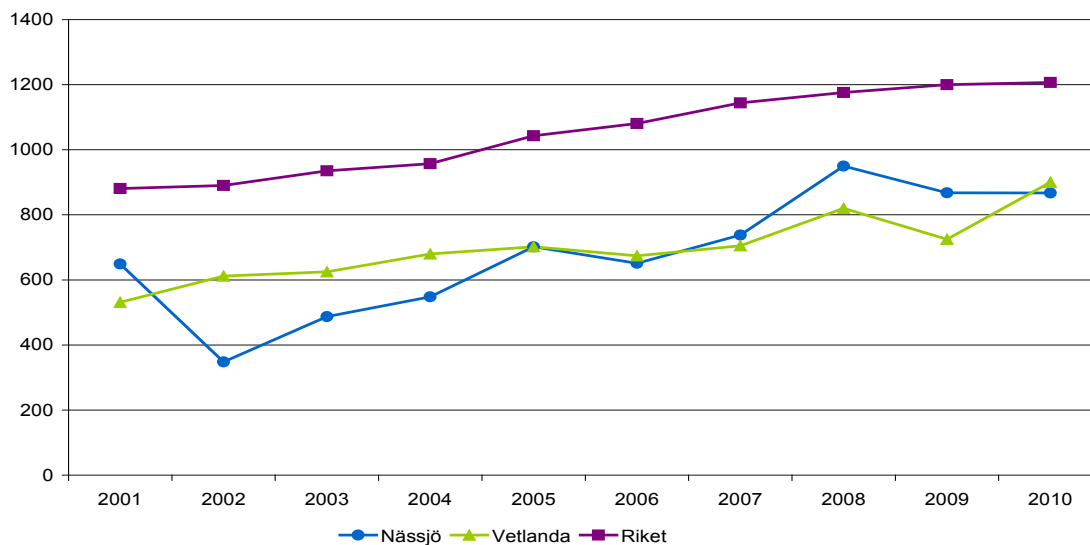
Att råka ut för en våldshandling av en annan person är djupt kränkande. Även om antalet fall av dödligt våld är liten i jämförelse med andra nödlägen innebär våldshandlingar både fysiskt och psykiskt lidande för den drabbade.

Statistik över anmälda våldsbrott och uppgifter från brottsundersökningar visar stora skillnader både mellan kön och mellan åldersgrupper. Unga män är den grupp som främst råkar ut för våldshandlingar.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 38 procent av kommuninvånarna för att drabbas av våldsbrott "ibland" eller oftare. Siffran för riket är 33 procent.

Figur 8 Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare

Anmälda våldsbrott per 100 000 invånare

Stöldbrott

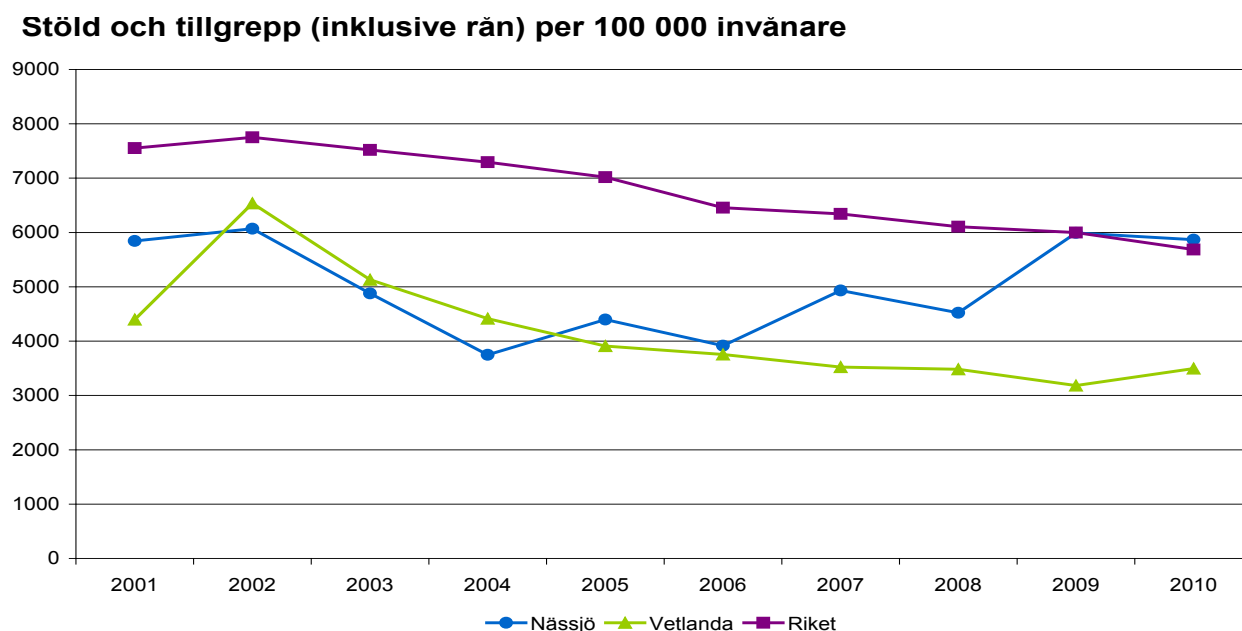
Stöld och tillgrepp omfattar till exempel inbrott i bostäder och företagslokaler, godsstöld ur lastbilar och tillgrepp av fordon.

En mycket förenklad och inte heltäckande sifferexercis visar att stöldbrotten i bostäder kostar 0,5 miljarder kronor enligt försäkringsförbundet. Svensk Handel uppger att stöldbrotten mot handel uppgår till 9 miljarder kronor. Mot transportnäringen uppskattas en stöldkostnad på 1 miljard kronor per år. Summeras detta blir siffran för stöldkostnader i Sverige 10,5 miljarder kronor per år, en siffra som är lågt räknad då även andra branscher drabbas. Direkt proportionerligt mot befolkningmängden skulle detta motsvara minst 62 miljoner kronor i Nässjö och Vetlanda.

Brott inom yrkestrafiken är vanligare i södra delen av Sverige och Jönköpings län är ett relativt hårt utsatt område. Antalet kapellskärningar har generellt minskat i landet de senaste åren medan stöld av hela lastbilar/släp/trailers med gods ökat. Vanliga brottsplatser är rastplatser, parkeringar och uppställningsplatser i industriområden och utanför åkerier.

Enligt MSB:s nationella trygghetsundersökning oroar sig 56 procent av kommuninvånarna för att drabbas av inbrott ”ibland” eller oftare. Siffran för riket är 56 procent.

Figur 9 Antal anmälda stöldbrott per 100 000 invånare

Skadegörelse

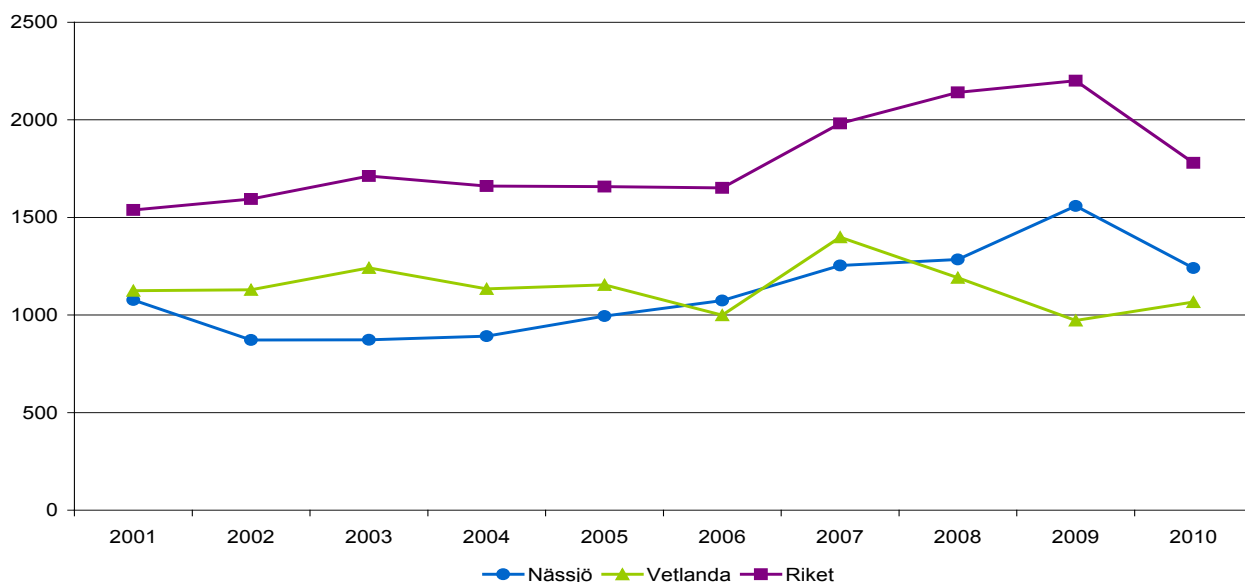
Skadegörelsen och klottret i kommunen drabbar i stor utsträckning kommunens egna fastigheter, skyltar och gatlyktor. Givetvis drabbas även andra fastighetsägare och organisationer som har utrustning i eller i anslutning till det offentliga rummet. Förra året inträffade 49 fall av skadegörelse mot Nässjö kommuns fastigheter som föranledde att ett extern företag anlätades för att åtgärda konsekvenserna. En stor majoritet av dessa händelser var krossade glastrutor på skolor.

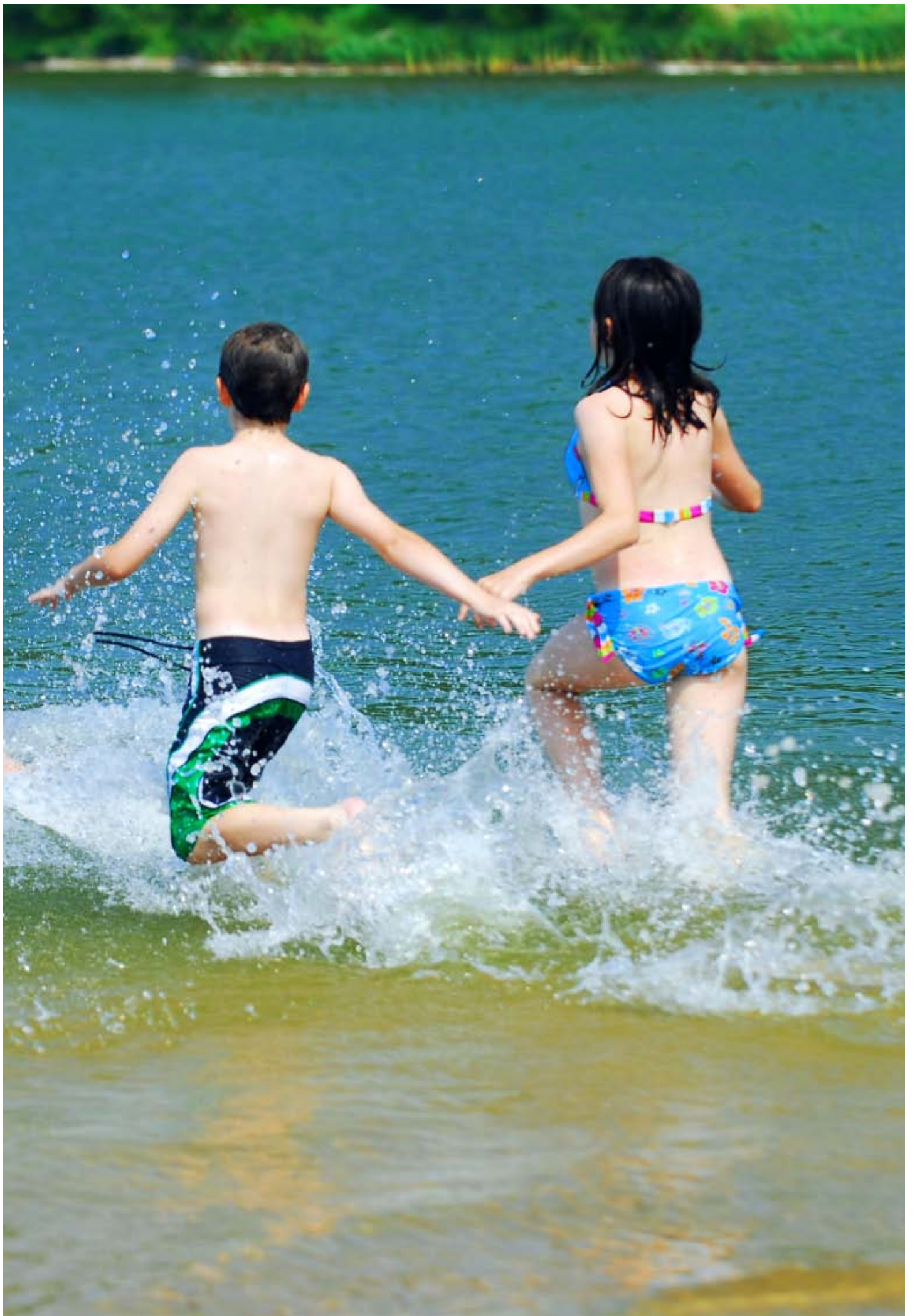
Vid en närmare analys av klottret kan det konstateras att en mycket liten grupp står bakom en stor del av klottret. Detta är en skillnad jämfört med 1970-talets klotterproblematik då det fanns en mycket större grupp aktiva klottrare.

Skadegörelse drabbar givetvis även andra fastighets- och anläggningsägare än kommunen. Fordon, gatlyktor, fasader och skyltar är ofta föremål för skadegörelse. Någon riktig kartläggning över kostnaderna för all skadegörelse i kommunen finns inte.

Figur 10 Antal anmälda skadegörelsebrott per 100 000 invånare

Anmälda skadegörelsebrott per 100 000 invånare

Kriser och extrema händelser

Detta kapitel innehåller en beskrivning av de scenarion som förvaltningarna utgick ifrån under åren mellan 2004 och 2006 då de bedömde hur sårbara deras verksamhet var. För varje scenario finns även en sammanfattning av vilka konsekvenser de skulle få för kommunerna.

Vissa förvaltningar och deras arbete med sårbarhetsanalysen behöver lyftas fram och förtydligas något. I båda kommunerna har IT-verksamheterna övertagits av Högländets IT sedan den ursprungliga analysen genomfördes. Än så länge ser IT-infrastrukturen ut på samma sätt som tidigare varför inga stora förändringar i sårbarheten skett trots den organisatoriska förändringen. De båda kommunala bostadsbolagen har inte erbjudits möjlighet att uppdatera sin bedömning från den ursprungliga analysen. Barn- och utbildningsförvaltningen i Vetlanda gjorde aldrig någon bedömning av sårbarheten i förra analysen och har därför inte kunnat uttala sig om hur aktuell deras dåvarande bedömning är i dagsläget. Det som 2004-2006 hette socialförvaltningen i Vetlanda kommun är idag två förvaltningar som går under namnen vård- och omsorgsförvaltningen samt socialförvaltningen. I och med denna delning så har arbetet med att uppdatera de dåvarande bedömningarna varit mer tidskrävande än för övriga. Det är delvis med den bakgrunden som vård- och omsorgsförvaltningen inte i skrivandets stund är helt klara med sin uppdatering. De bedömningar som redovisas från vård- och omsorgsförvaltningen i Vetlanda är därmed inte helt uppdaterad. Vetlandas tekniska kontor har inte rapporterat att de är klara med sin uppdatering varför det inte kan garanteras att deras ursprungliga bedömning överrensstämmer med dagens läge. Analysen från Vetlanda Energi AB omfattar inte elnätet utan endast VA och fjärrvärme. Anledningen till detta är inte helt klarlagd men det som är klarlagt är att Vetab Elnät nyligen lät genomföra en egen risk- och sårbarhetsanalys med avseende på leveranssäkerheten var resultat redovisas i en egen rapport.

Utöver de scenarion som användes i analysen från 2004-2006 presenteras ett scenario om en utbruten pandemi. Anledningen till detta extra scenario är att visa på det fortlöpande arbete som sker inom området krisberedskap.

Elavbrott

Med anledning av flera av varandra oberoende fel uppstår kraftiga pendlningar i 400 kV nätet i södra Sverige och på Själland. Spänningssänkningen i kombination med den höga överföringen på de två kvarvarande 400 kV-ledningarna gör att ledningsskydden kopplar bort ledningarna mellan Mellansverige och Sydsverige ungefär samtidigt. Avbrottet orsakar följdfel vilka bland annat innebär stora svårigheter att återstarta elproduktionen i södra Sverige och Danmark. Nässjö och Vetlanda kommuner blir till följd av detta strömlöst i ca 3 dygn.

Nässjö Affärsverk AB meddelar att all el- och värmeförsörjning (fjärrvärme) slås ut i Nässjö tätort. Det ortssammanbindande nätet för bredband och IT-kommunikation stannar. All IP-telefoni och datakommunikation upphör. Stadsnätet med sin fiberoptik fungerar hjälpligt i ca 40 minuter och all IT-kommunikation står still. E-post, ip-telefoni, internet, datasystem och servrar blir oåtkomliga. Samtliga vattenverk stannar och avloppspumpstationerna stannar. Det finns risker för vattenläckor särskilt i fastigheter på grund av frysrisk. Avloppsreningen avstannar helt och det innebär utsläpp av obehandlat avloppsvatten. Ventilationen, passagesystemen och larmen slås ut i fastigheterna.

Vetlanda Energi och Teknik AB meddelar att all el- och värmeförsörjning (fjärrvärme) slås ut. Det finns vissa panncentraler med reservkraft som producerar värme så länge bränsle till dessa finns ett tillgå. Dock uteblir värme i fastigheter som inte har reservkraft för strömförsörjning till pumpar som ska cirkulera värmen. På vissa ställen i kommunen kan det bli brist på dricksvatten. Det blir problem med avloppsreningen vilket delvis ger utsläpp av orenat avloppsvatten. Tekniska kontoret meddelar att ventilationen, passagesystemen och larmen slås ut i fastigheterna.

Nässjö omsorgsförvaltning och Vetlandas vård- och omsorgsförvaltning kommer att få svårt att upprätthålla all verksamhet inom berörda områden. Medför elavbrottet att telefonerna slås ut kommer trygghetslarmen inom berört område att sluta fungera vilket gör att det kommer att bli ett ökat behov av tillsyn. Det kan bli aktuellt att flytta in de mest vårdkrävande personerna som har hjälp i hemmet till kommunala boenden med reservkraft.

Barn- och utbildningsförvaltningarna kommer att ha svårt att bedriva sin verksamhet i de områden som berörs av el- och telebortfallet. Riskerna är att föräldrar till yngre skolbarn och förskolebarn måste stanna hemma vilket i sin tur kan ge problem på andra samhällsviktiga arbetsplatser.

Utkylda lägenheter kan leda till att fastigheten måste utrymmas och de boende måste tas omhand och erbjudas andra boendeformer så länge. Det blir en ökad risk för att fastigheter som drabbas av elavbrott, fryser sönder vid kall väderlek. Vissa områden kan få vattenbrist.

Kommunikationen internt och externt kommer att försvåras.

Väderrelaterad störning

Ett kraftigt snöfall med stark vind drar in över Jönköpings län under söndagskvällen den 19 februari. Ovädret medför att stora delar av Nässjö och Vetlanda landsbygd kommer att vara utan el- och telefonförbindelser i ca 3 dygn.

SMHI meddelar att snöfallet och den kraftiga västliga vinden kommer att fortsätta under de närmaste dagarna. Temperaturen varierar mellan 10-15 minusgrader. Väghållarna har svårt att hålla vägarna framkomliga vilket medför kraftiga störningar i fordonstrafiken och förseningar i busstrafiken. Vissa av busslinjerna är inställda.

Vissa vattenverk, pumpstationer, skolor och servicehus (annan samhällsviktig verksamhet) kommer att vara utan ström i över tre dygn. Andra mer isolerade delar av landsbygden kommer att vara utan elektricitet i upp till fem dygn.

El- och telebortfall i 3 dygn:

Anneberg, Solberga, Flisby och Ormaryd med landsbygd (landsbygden 5 dygn)

Malmbäck, Fredriksdal, Bodafors, Grimstorp och Stensjön, samt landsbygden däremellan (delar av landsbygden 5 dygn)

Landsbro, Myresjö och Björköby med landsbygd (landsbygden 5 dygn)

Korsberga, Nye, Kvillsfors och Pauliström samt landsbygden däremellan (delar av landsbygden 5 dygn)

Ekenässjön, Skede samt Holsbybrunn med landsbygd har el- och telebortfall i 1 dygn

Forserum samt Äng med landsbygd har el- och telebortfall i 1 dygn

Nässjö och Vetlanda tätorter drabbas i första hand av oframkomliga vägar på grund av snöfallet.

Eftersom framkomligheten på vägarna är begränsade kommer personalsituationen på de flesta förvaltningar att bli ansträngd. Dessutom kommer boende i området som har drabbats av el-avbrott att få utkylda lägenheter och svårigheter att laga mat vilket kan leda till att de tillfälligt måste flytta. Förvaltningar och bolag som har arbetsplatser inom berört område (av el- och telebortfallet) drabbas på ett likartat sätt d.v.s. lokalerna blir utkylda och den utrustning som är elberoende kommer att sluta fungera. Kommunikationen med förvaltningsledningen m.fl. kommer att försvåras.

I Nässjö har flera vattenverk reservkraft medan kommunens avloppsreningsverk och avloppspumpstationer stannar vid ett strömbrott eftersom det inte finns någon reservkraft för dessa anläggningar. I Vetlanda kan det bli vissa avbrott i vattendistributionen i de områden som är strömlösa men huvuddelen av abonnenterna kommer att ha tillgång till vatten eftersom det finns reservkraft på flertalet av de platser som berörs. Även vissa av avloppsreningsverken har reservkraft i Vetlanda.

Vidare kommer Omsorgsförvaltningen i Nässjö och Vård- och omsorgsförvaltningen i Vetlanda att få svårt att upprätthålla dagverksamhet på äldreboenden samt hemtjänst. Trygghetslarmen inom det berörda området kommer efter hand att sluta fungera vilket gör att det kommer att bli ett ökat behov av tillsyn. Det kan bli aktuellt att flytta in de mest vårdkrävande vårdtagarna från t.ex. hemtjänsten till äldreboenden.

Barn- och utbildningsförvaltningen kommer att ha svårt att bedriva sin verksamhet i de områden som berörs av el- och telebortfallet. Vilket gör att föräldrar till yngre skolbarn och förskolebarn kanske måste stanna hemma vilket i sin tur kan ge problem på andra samhällsviktiga arbetsplatser.

Utkylda lägenheter kan leda till att fastigheter måste utrymmas och de boende måste tas omhand och erbjudas andra boendeformer så länge. Risken för att fastigheter som drabbas av elavbrott fryser sönder kommer att öka. Vissa områden kan bli utan vatten.

Kommunikationen internt och externt kommer att försvåras.

Teleavbrott

Telias telefonnät är utslaget i hela Nässjö och Vetlanda kommun. Detta berör både Telias fasta och mobila nät, och avbrottet beräknas ta 3 dygn att åtgärda.

Teleavbrottet beror på ett kraftfel i tre huvudstationer. De som har Comviq och Vodafone/Telenor som mobiltelefonoperatörer kan emellertid använda sina telefoner.

Trygghetslarmen inom det berörda området kommer att sluta fungera, vilket gör att det kommer att bli ett ökat behov av tillsyn. Det kan bli aktuellt att flytta in de mest vårdkrävande personerna som har hjälp i hemmet till kommunernas äldreboenden. Även andra larm så som överfallslarm med flera slutar att fungera.

Kommunikationen mellan avdelningar, förvaltningar eller andra myndigheter kommer att försvåras vilket i vissa fall kan vara kritiskt. Detta problem blir mindre i Nässjö än i Vetlanda så Nässjös interna kommunikation sker genom IP-telefoni.

Datavirus

Det har kommit in virus i kommunens datanät. För att inte viruset ska göra större skada än det redan har gjort stängs datanätet ner. Att återställa systemet kan ta upp mot 48 timmar.

Det som skulle kunna bli kritiskt är om personalen på Nässjös omsorgsförvaltning och Vetlandas vård- och omsorgsförvaltning inte kommer åt omvårdnadsjournaler och vårdtagarinformation i ett akut läge, vilket skulle kunna drabba vårdtagaren på ett negativt sätt. En försening av utbetalningen av försörjningsstöd är negativt för dem som är i behov av stödet.

Samtliga förvaltningar uppger att de administrativa göromålen som kräver datastöd kommer att försvåras och att vissa arbetsuppgifter måste utföras manuellt. Det kommer att ge störningar i verksamheten men man kommer att klara sina åtaganden.

Brand i egen lokal

En kraftig brand utbryter tisdag förmiddag i en lokal som är i direkt anslutning till er egen verksamhet. Branden slås ner då räddningstjänsten kommer till platsen, samtidigt som övriga lokaler i anslutning till denna utryms. Den brandhärjade lokalen är dessvärre helt utbrunnen och går inte att använda på ca 1 månad, och de intilliggande lokaler som blev utrymda går inte att använda förrän på fredag då lokalerna är sanerade från brandrök, sammanlagt 3 dygn.

Eftersom scenariot är sådant att det brinner någonstans i verksamhetens egna lokaler, så innebär detta rent praktiskt att en lokal som verksamheten nyttjar inte kan användas, och ny lokal måste hittas. Verksamheterna själva har bestämt var det tänkta brandscenariot har inträffat.

Om ingen person skadas i branden blir det störst konsekvenser för omsorgsförvaltningen som måste evakuera boenden från de lokaler som drabbas av brand.

Vattenförorening

Stora delar av befolkningen i Nässjö och Vetlanda tätort insjuknar akut. Barn och äldre drabbas värst. Även stor del av kommunens anställda drabbas. Man misstänker dricksvattnet...

Eftersom även personal inom kommunala förvaltningar och bolag också kommer att insjukna kan personalbrist uppstå inom flera verksamheter. Det måste köras ut vatten till dem som inte har tillgång till rent vatten. Miljö- och byggförvaltningen har bråda dagar med att vara behjälpliga i att identifiera ämne och hitta källan till föroreningen.

Distributionen av dricksvatten till de hushåll som saknar vatten kan bli kritiskt. Det kommer att bli en mycket hög arbetsbelastning för personalen hos Nässjö Affärsverk AB och Vetlandas tekniska kontor.

Nässjös omsorgsförvaltning och Vetlandas vård- och omsorgsförvaltning kommer att få svårt att klara omvårdnaden och det kan bli aktuellt med omflyttningar av vårdtagare. Situationen kan bli så svår att de som normalt bor hemma med stöd måste flyttas in till något annat boende.

Barn- och utbildningsförvaltningarna kommer att ha svårt att bedriva sin verksamhet i de områden som berörs av vattenbortfallet. Vilket gör att föräldrar till yngre skolbarn och förskolebarn kanske måste stanna hemma vilket i sin tur kan ge problem på andra samhällsviktiga arbetsplatser. Detta tillsammans med att personal inom kommunala förvaltningar eller bolag också kommer att insjukna förstärker situationen.

Hot mot egen personal

En påverkad man tränger sig in på kontoret/arbetsplatsen och är mycket hotfull. Han viftar med en kniv, och närmar sig personalen samtidigt som han verbalt uttrycker sig mycket otrevligt. En i personalen blir knivskuren och tas som gisslan...

När det råder fara för liv och fara för övrig personal så ligger verksamheten nere tills hotet inte finns kvar. Även om den hotade personen påverkas mycket och behöver hjälp efteråt, är bedömningen den att verksamheten inom de flesta förvaltningarna och kommunala bolag, kan, efter eventuell åtgärd, bedrivas utan någon större påverkan..

De flesta verksamheterna efterlyser formella rutiner och utbildning för att bättre kunna klara situationer som innebär hot mot egen personal.

Pandemi

Detta scenario analyserades under år 2009 av vissa utvalda förvaltningar som bedömdes ansvara för störst grad av samhällsviktig verksamhet. Scenariot var framtaget av Krisberedskapsmyndigheten tillsammans med Socialstyrelsen och som såg ut som följer:

- Under en period av 6-8 veckor ska en frånvaro om minst 15 procent av de anställda kunna hanteras.
- Pandemin når en kulmen under vecka två och tre, då en frånvaro på upp till 50 procent av de anställda ska kunna hanteras.
- Pandemin bedöms kunna ha flera vågor och den andra vågen kan tänkas komma tre till nio månader efter den första vågen.
- En viss ökning av andelen sjuka kan förekomma under en något längre period av tre till fyra månader.
- Pandemier är inte som den årliga influensan begränsad till vintermånaderna, utan kan förekomma vid vilken tid på året som helst.
- För dem som blir sjuka kan vi räkna med en frånvaro på minst fem arbetsdagar.
- Sjukdomen kommer sannolikt inte att drabba samhället likformigt, utan under en viss tid kan en betydligt större andel av arbetsstyrkan vara frånvarande, speciellt i mindre grupper.

En plan upprättades av de aktuella förvaltningarna för hur pandemin skulle hanteras. Mycket av arbetet bestod i att identifiera vilka positioner som alltid måste bemannas och hur detta skulle kunna uppnås.

Framtida arbete

För att denna analys ska bli ett levande dokument bör den i framtiden ses över årligen. Det statistiska underlaget kan enkelt uppdateras varje år vilket kan ge indikatorer på hur framgångsrikt det förebyggande arbete som kommunerna beslutar sig för att genomföra är. Arbetet med sårbarhetsanalysen bör tas upp igen och utvecklas, nya tider kräver att nya scenarier utvärderas

Vidare bör mer uppmärksamhet riktas mot de miljöproblem som olyckor och kriser kan få. Mycket fokus i denna rapport ligger på ekonomiska konsekvenser samt åverkan på människors liv och hälsa. Dessa konsekvenser är enklare att föra statistik över och är därmed också mer lättillgängliga. Men de senaste årens ökade kunskap om människans påverkan på miljön visar att hela samhället måste uppmärksamma miljöfrågorna i större utsträckning än vad som sker idag.

Bilaga A Källhänvisningar

I denna bilaga redovisas källorna till de tabeller och figurer som presenteras i rapporten.

Tabell I Frekventa nödlägen i Nässjö kommun⁰

Nödlägen	Frekvens per år ¹	Konsekvens per år ²	Oro att drabbas ("ibland" eller oftare") ³	Trend frekvens ⁴	Jämfört med riket ⁴
Falloolyckor	277 slutenvårdade ⁵	7,8 döda ⁶ 277 slutenvårdade ⁵ ~80 miljoner kr ⁷	33%	oförändrad	
Suicid	40 slutenvårdade ⁸	5,3 döda ⁹ 40 slutenvårdade ⁸ ~28 miljoner kr ²²	-	ökande	
Trafiko-lyckor med person-skada	66 ¹⁰	1,4 döda ¹¹ 61 slutenvårdade ¹² ~98 miljoner kr ²¹	66%	ökande	
Bränder, utvecklade	23 ¹³	0,0 döda ¹⁴ 4,0 slutenvårdade ¹⁵ ~18 miljoner kr ¹⁶	47%	ökande	
Drunkning och tillbud	0,6 ¹⁷	0,0 döda ¹⁷	18%	minskande	
Våldsbrott	240 ¹⁸	0,4 döda ⁶ 12,8 slutenvårdade ¹⁵	38%	ökande	
Stöldbrott	1485 ¹⁸	~33 miljoner kr ¹⁹	56%	ökande	
Skadegörelse	378 ¹⁸	~350 000 kr (enbart kommunens kostnad) ²⁰	-	ökande	

Källor

0. Samma källor har använts för båda kommunerna.
1. Alla värden är, om inget annat anges, medelvärden för de fem senaste åren som det finns tillgänglig statistik för.
2. Alla värden är, om inget annat anges, medelvärden för de fem senaste åren som det finns tillgänglig statistik för.
3. Enkätundersökning gjord av MSB kallad "Trygghet och säkerhet" genomförd i början av 2010. Vetlanda och Nässjö hanterades som en kommun. Därför redovisas samma värden för båda kommunerna.
4. Kvalitativ bedömning gjord av författaren till rapporten baserad på figurerna 3 till och med 10.

5. Socialstyrelsens skadestatistik. Denna statistik presenteras som treårsmedelvärden vilket också är det som presenteras i denna rapport. Önskvärt hade varit att kunna presentera alla fallolyckor som sker, oavsett konsekvens men någon sådan statistik finns inte tillgänglig. <<http://192.137.163.49/pxweb2006/skadestatistik/>>.
6. Socialstyrelsens dödsorsaksregister. Dessa siffror är inte publicerade så att alla har tillgång till dem med hänvisning till sjukvårdens sekretess. Därför har en separat beställning gjorts där Socialstyrelsen först gjort en bedömning av sekretessläget innan de lämnade ut statistiken.
7. Enligt rapporten "Samhällets kostnader för fallolyckor, resultat" från MSB slutenvårdas 75 000 personer varje år till följd av fallolyckor vilket kostar samhället cirka 22 miljarder kronor varje år. Det innebär att varje fallolycka som leder till slutenvård i genomsnitt kostar samhället 293 000 kronor. Kostnaderna som visas i tabellen är 293 000 multiplicerat med antalet slutenvårdade i respektive kommun. <http://www.msb.se/Upload/Kunskapsbank/Samhallskostnader/0197-10_Fall_resultat__pdf.pdf>
8. Socialstyrelsens patientregister. Dessa siffror är inte publicerade så att alla har tillgång till dem med hänvisning till sjukvårdens sekretess. Företaget Novus har, på uppdrag av Höglandets räddningstjänstförbund, gjort ett separat statistikuttag från Socialstyrelsens patientregister. Detta skedde i samband med den uppföljning av Handlingsprogram för skydd och säkerhet version 1.1 som Novus genomfört. Det är alltså antal som slutenvårdats efter att ha skadat sig själv som redovisas, i verkligheten är det troligen långt fler som gör självmordsförsök men som inte behöver slutenvårdas till följd av detta. Det pågår ett arbete i Jönköpings län där polis och sjukvård tillsammans med räddningstjänsten håller på att arbeta fram bättre statistik på antal suicidförsök men det är för tidigt att använda de siffrorna.
9. Socialstyrelsens dödsorsaksregister. Kommer från samma källa som punkt 8 ovan. Fyraårsmedel redovisas då det var detta som Novus var intresserade av i sin undersökning.
10. STRADA. Är en databas som används av både sjukhusen och polisen när de dokumenterar de trafikolyckor som de varit på. De siffror som tagits ut ur databasen till denna rapport är enbart polisens. Sjukhusens rapporteringbenägenhet har betraktats som för ojämn för vara tillfredsställande varför dessa utelämnats. Då polisen inte åker till alla trafikolyckor inträffar det sannolikt fler olyckor än de som redovisas i denna rapport.
11. STRADA. I siffrorna för antal omkomna har sjukvårdens rapporter inkluderats. Alltså är det både polisens och sjukvårdens siffror på antal omkomna som redovisas.
12. Socialstyrelsens skadestatistik. Denna statistik presenteras som treårsmedelvärden vilket också är det som presenteras i denna rapport. <<http://192.137.163.49/pxweb2006/skadestatistik/>>
13. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistikdatabas IDA. Antal bränder i byggnader som räddningstjänsten larmas till och där det brinner vid räddningstjänstens framkomst. <<http://ida.msb.se/port61/main/>>
14. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistikdatabas IDA. Det varierar kraftigt från år till år hur många som omkommer i bränder, under de fem åren som redovisas har ingen omkommit i någon av kommunerna. Däremot omkom tre personer i Vetlanda 2003 vilket vittnar om att det mycket väl kan inträffa dödsbränder, även om det sker sällan. <<http://ida.msb.se/port61/main/>>
15. Socialstyrelsens patientregister. Dessa siffror är inte publicerade så att alla har tillgång till dem med hänvisning till sjukvårdens sekretess. Därför har en separat beställning gjorts där Socialstyrelsen först gjort en bedömning av sekretessläget innan de lämnade ut statistiken.
16. Rapporten "Bränders samhällsekonomiska kostnader, resultat" från MSB redovisar att samhällets kostnader för bränder är cirka 5,7 miljarder per år. För att översätta dessa siffror till Nässjö och Vetlanda har de nationella kostnaderna dividerats med antalet invånare i Sverige för att sedan multipliceras med antalet invånare i respektive kommun. Detta ger enbart en grov uppskattning av kostnaderna. <<http://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/24341.pdf>>
17. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistikdatabas IDA, <<http://ida.msb.se/port61/main/>>
18. Brottsförebyggande rådets statistik över antal anmälda brott. <<http://statistik.bra.se/solwebb/action/index.>>

19. Denna siffra är en grov uppskattning av kostnaderna för stölder. Stöldbrotten i bostäder kostar 0,5 miljarder kronor enligt försäkringsförbundet. Svensk Handel uppger att stöldbrotten mot handel uppgår till 9 miljarder kronor. Mot transportnäringen uppskattas en stöldkostnad på 1 miljard kronor per år. Summeras detta blir siffran för stöldkostnader i Sverige 10,5 miljarder kronor per år, en siffra som är lågt räknad då även andra branscher drabbas. För att räkna fram kostnaden för Nässjö och Vetlanda har befolkningmängden använts.
20. Kommunernas egna kostnader för skadegörelse på egna fastigheter, med andra ord gäller dessa siffror inte alla fastigheter inom kommunens geografiska område. Uppgifterna kommer från respektive tekniska förvaltning. Det är inkomna fakturor som ligger till grund för kostnaden. Lön för egen personal inkluderas ej. För Vetlanda redovisas kostnaden för år 2010 och för Nässjö ett medelvärde för de tre senaste åren. Båda kommunerna visar en ökande trend vad gäller kostnader för skadegörelse.
21. Rapporten "Samhällets kostnader för vägtrafikolyckor, resultat" från MSB redovisar att samhällets kostnader för trafikolyckor är cirka 21 miljarder per år. För att översätta dessa siffror till Nässjö och Vetlanda har de nationella kostnaderna dividerats med antalet slutenvårdade vilka är cirka 13 000 i hela landet. Detta ger att varje person som blir slutenvårdad som följd av en trafikolycka kostar samhället 1,6 miljoner kronor. Då många faktorer spelar in ger denna beräkning enbart en grov uppskattning av kostnaderna. <http://www.msb.se/Upload/Produkter_tjanster/Publikationer/MSB/0047_09_V%C3%A4gtrafik_resultat.pdf>
22. I rapporten "Suicid och samhällsekonomiska kostnader" från Räddningsverket anges att en suicid kan antas kosta samhället 1,8 miljoner kronor och ett suicidförsök 475 000 kronor. Dessa kostnader har multiplicerats med antalet suicid och suicidförsök för respektive kommun. Rapporten är publicerad 2001 men ingen uppräkning har gjorts för att kompensera för inflation och liknande. <http://www.msb.se/Upload/Kunskapsbank/Statistik_larande/Suicid_och_samhallsekonomiska_kostnader.pdf>

Figur 1 Antal kända frekventa nödlägen per år i Nässjö och Vetlanda

Figuren redovisar en jämförelse av frekvenserna för de olika händelserna som presenteras i Tabell 1 och 2. Det är med andra ord samma källor för denna figur som i Tabell 1 och 2.

Figur 2 De nödlägen som lett till dödsfall samt deras andel av det totala antalet dödsfall

För Nässjö och Vetlanda kommer siffrorna från samma källor som i Tabell 1 och 2. För riket är det Socialstyrelsens dödsorsaksregister som är källan. De dödsorsaker som inte tas upp i denna analys har sorterats bort för att skapa en jämförbarhet med Nässjö och Vetlanda. Det är femårsmedel som redovisas.

<<http://192.137.163.49/sdb/dor/val.aspx>>

Figur 3 Antal slutenvårdade på grund av fallolyckor per 100 000 invånare

Socialstyrelsens skadestatistik. Löpande treårsmedelvärden.

<<http://192.137.163.49/pxweb2006/skadestatistik/>>.

Figur 4 Antal suicidförsök som lett till slutenvård per 100 000 invånare

Socialstyrelsens patientsregister. Själv mord samt självska dehändelser med oklar avsikt. Företaget Novus har, på uppdrag av Höglandets räddningstjänstförbund, gjort ett separat statistikuttag från Socialstyrelsens patientregister. Detta skedde i samband med den uppföljning av Handlingsprogram för skydd och säkerhet version 1.1 som Novus genomfört. Det är siffror från Novus som är underlag till de kommunspecifika linjerna. För riket är det siffror från en sammanställning som socialstyrelsen gjort som är källan.

<http://www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikefteramne/Documents/Statistik_suicid_nov2010.pdf>

Figur 5 Antal trafikolyckor med personskador per 100 000 invånare

Rapporterade olyckor med personskada från polisen i STRADA. STRADA. Är en databas som används av både sjukhusen och polisen när de dokumenterar de trafikolyckor som de varit på. De siffror som tagits ut ur databasen till denna rapport är enbart polisens. Sjukhusens rapporteringbenägenhet har betraktats som för ojämn för vara tillfredsställande varför dessa utelämnats. Då polisen inte åker till alla trafikolyckor som inträffar det sannolikt fler olyckor än de som redovisas i denna rapport.

Figur 6 Antal utvecklade bränder i byggnader per 100 000 invånare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps databas IDA. Utdraget ur registret är gjort genom en så kallad fridykning där de bränder som fortfarande brinner vid räddningstjänstens framkomst sorterats ut. Detta sorterar bort till exempel bränder utomhus, onödiga automatiska brandlarm och bränder som allmänheten släckt.

Figur 7 Antal döda genom drunkning per 100 000 invånare

Socialstyrelsens dödsorsaksregister.

Figur 8 Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare

Brottsförebyggande rådets statistik över anmälda brott. Det är samtliga typer av våldsbrott som inkluderats i statistikutdraget.

<<http://statistik.bra.se/solwebb/action/index>>

Figur 9 Antal anmälda stöldbrott per 100 000 invånare

Brottsförebyggande rådets statistik över anmälda brott. Det är samtliga typer av stöldbrott som inkluderats i statistikutdraget.

<<http://statistik.bra.se/solwebb/action/index>>

Figur 10 Antal anmälda skadegörelsebrott per 100 000 invånare

Brottsförebyggande rådets statistik över anmälda brott. Det är samtliga typer av skadegörelsebrott som inkluderats i statistikutdraget.

<<http://statistik.bra.se/solwebb/action/index>>

Vi skyddar och hjälper.

Besöksadress: Telegatan 3, Nässjö • Lilla Nygatan 4, Vetlanda

Postadress: HRF, 571 80 Nässjö

Tel (v): 0383-46 77 00 • Vetlanda: 0383-46 77 08 • Nässjö: 0383-46 77 09
hoglandet@raddningstjansten.com • www.raddningstjansten.com